

č sp

GL SLG Celje

1951/52

792(497.4 Celje)

219520022,2

COBISS o

dališče celje

GLEDALIŠKI LIST

LETO VI.

1951 ★ 1952

ŠTEV. 2.

PECIJA P. PETROVIĆ

PLOHA

»Le počakaj malo! Boš videla,
kako se razpletajo štrene!
Kako se razvozlavajo vozli!»

III., 4.

R

PREMIERA: ČETRTEK 18. OKTOBRA 1951 OB 20

PECIJA P. PETROVIĆ

PLOHA

Vesela vaška igra v treh dejanjih

O S E B E :

Korenov Tone	Franc Mirnik
Anka, njegova žena	Nada Božičeva
Korenov Marko, njegov tast	Janez Škof
Neža, Markova žena	Anica Golobova
Petričev Jože	Peter Božič
Micka, njegova žena	Bogdana Vrečkova
Urša, njegova tašča	Zora Červinkova
Ciganka	Marija Goršičeva

Režija: Milan Skrbinšek, član SNG Ljubljana — Sceno po načrtih akad. slikarja Marjana Pliberška izdelalo tehnično osebje pod vodstvom odrskega mojstra Franja Cesarja — Slikarska dela izvršil Ivan Dečman — Lasuljar: Riko Grobelnik — Razsvetljava: Bogomir Les — Inspicijent: Tone Vrabl — Šepetalka: Tilka Svetelšek.

|||| O avtorju „PLOHE“ ||||

Petar Petrović-Pecija je starejšemu gledališkemu občinstvu Celja dober znanec, saj so bile svoj čas njegove realistične drame iz kmečkega življenja Like: »Gozd«, »Mrak«, in »Duše« tista dela jugoslovanske književnosti, ki so imela na celjskem odru največji uspeh. S svojo močno realistiko, s katero slika pisatelj duševno življenje svojih kmečkih rojakov, njihove boje za zemljo in ljubezen, je vedno močno vplival na srca poslušalcev. V svojih delih ne rešuje kakih posebnih problemov, vse je le življenje človeka, prikovanega k svoji grudi, za katero se bori do poslednje srage; iz te borbe za svoj dom izvirajo vse male in velike strasti, sovraštvo in ljubezen, da, zlasti ljubezen... V Pecijinih kmečkih dramah so prizori, ki so v slikanju erotičnega življenja na vasi edinstveni v jugoslovanski književnosti. Z močno, sugestivno dramatiko zna Petrović kakor malokateri dramski pisatelj najkočljivejše erotične momente prikazati tako, da jih odene s posebno, le njemu lastno liriko in dosega s to svojo notranjo odrsko tehniko neobičajno silne vtise v dušah publike. Vsako Pecijino delo izgubi v prevodu na svojem čaru, kar ima svoj posebni slog, svoj liški jezik, ki ga ni mogoče prevesti tako, da bi mogel podati tiste lepote v izrazu, ki so le Pecijina last in ga ne more nikdo posnemati.

Prav zaradi posebnosti Pecijinega jezikovnega sloga, ki ga more pravilno izraziti le velik umetnik govora z natankim in ostrim posluhom za lepoto tega posebnega izražanja, so dosegali največje uspehe v njegovih delih veliki igralci hrvatskega narodnega gledališča v Zagrebu: Josip Pavić, Mila Dimitrijevićeva in Josip Maričić. Spominjam se gostovanja teh umetnikov v Celju leta 1925., ko so v Mestnem gledališču uprizorili Pecijino komedijo »Vozel« (»Čvor«) in istega leta ciklus enodejank »Vragolije«. To sta bila dva praznika za vse, ki so se divili visoki umetnosti in lepoti jezika. Pred uprizoritvijo ciklusa »Vragolije« je imel Pecija (Petrović, ki je prišel s hrvaškimi umetniki v Celje, predavanje: »O erotiki v literaturi«. Seznanil je občinstvo z erotičnimi motivi v svetovni književnosti od Aristofana do najmodernejših pisateljev. Svoje predavanje je končal z besedami: »Ništa nije tako ružno, što se ne bi dalo lijepo reći!« S tem stavkom je Pecija označil vse svoje literarno delo.

Vaška vesela igra »Plaha« ima vse značilnosti Pecijinega sloga in njegove komike. Z najpreprostejšimi sredstvi, z naravnimi situacijami, ki jih ustvarja življenje samo, dosega pisatelj pri gledalcu salve smeha. Najkočljivejša mesta so podana s toliko naravnostjo in naivnostjo preprostega človeka, da prav s tem dosega to, zaradi česar je delo napisano: prisrčen, zdrav smeh.

Petar Petrović je rojen 21. VIII. 1877. v Otočcu v Liki. Diplomiral je za inženirja na gozdarski fakulteti v Zagrebu. Njegovo

Na semnju v Kamniku (I. slika)

Blaž Mozol: »Ha, ha, rokovnjače imamo, rokovnjače — jaz pa trideset kron! Juh! (IV. slika)

Nande: »Prijatelji, vi ga sodite, jaz ga ne bom!« (V. slika)

Polonica: »Nande, Nande! Nande moj!« (VII. slika)

Foto Pelikan

literarno delo je zelo obširno. Napisal je sledeča dramska dela, ki so bila uprizorjena na vseh večjih jugoslovanskih odrih z velikim uspehom: »Rkač«, drama v treh dejanjih; »Ruška«, drama v treh dejanjih; »Suza«, tetralogija (štiri enodejanke); »Duše«, drama v treh dejanjih; »Mrak«, drama v treh dejanjih; »Gozd«, drama v treh dejanjih; »Ploha«, vaška veseloigra v treh dejanjih; »Vozel«, komedija v treh dejanjih; »3:1«, komedija v treh dejanjih; »Stojanka«, drama v enem dejanju; »Mača«, drama v enem dejanju; »V starem gnezdu«, drama v treh dejanjih; »Težko mi je«, komedija v treh dejanjih; »Nihče se ne javlja«, šala v treh dejanjih; »Kolona mladosti«, šala v treh dejanjih; »Bečaruša«, igra s petjem v treh dejanjih; »Vragolije«, ciklus enodejank; »Zemlja«, slika v treh dejanjih. Spisal je tudi »Pravljice izpod naših gora«, v raznih dnevnih časopisih in revijah pa nad tisoč novel, humorističnih feljtonov in pripovedk. Dramo »Rkač« je uporabil hrvaški skladatelj Anton Dobronić za libreto svoje opere »Goran«. Veseloigra »Ploha« je prevedena na slovenski, češki, bolgarski, nemški in madžarski jezik. Najizbrpnejšo študijo o delih Petra Petrovića Pecije sta napisala in Grabovska in Grabovski v reviji »Swiat Slavnjanski«. Dvakrat je prejel Pecija Demetrovo literarno nagrado in sicer leta 1915. za dramo »Gozd« in leta 1916. za dramo »Mrak«.

Kot človek je Pecija izredno blaga duša, velik ljubitelj narave in odkrit, oduševljen prijatelj Slovencev in slovenske, zlasti koroške narodne pesmi. Ko je pred petindvajsetimi leti prihajal v Celje na počitnice, sem spoznal njegovo zlato srce in postala sva si prijatelja. Teh prelepih časov se spominja v pismu, ki mi ga je pisal, ko sem mu sporočil, da igramo v celjskem gledališču njegovo »Ploho«. Petinsedemdesetletni pisatelj mi piše med drugim sledeče:

»Tvoje drago pismo, ki sem ga prejel pred nekaj dnevi, me je nekoliko ožalostilo. Spomnilo me je moje mladosti in mojih mladih dni, ki se nikdar več ne povrnejo. A ti spomini so mučni in grenki... Da, da... »kje so tiste stezice«... ko smo za časa mojega bivanja v lepem Celju gledali z gradu prelepi slovenski svet, poslušali meni tako drage slovenske pesmi in pili sladko štajersko vino... Ničesar na svetu si v tem trenutku ne želim bolj vroče kot to, da bi mogel priti v Celje... ali glej! ne morem. Toda, da bom na dan premiere z dušo in vsemj mislimi pri vas — to je gotovo — se pravi, če bom še živ...

V ostalem tečejo dnevi... drug za drugim, dokler ne pride poslednji... Da, hvala bogu! Zele redkokdaj zapuščam sobo... čitam stare dobre knjige, eseje, potopise, življenjepise velikih mož, zgodovino, filozofijo... od časa do časa pa se ozrem na preteklih petinsedemdeset let... nazaj v preteklost, v kateri je bilo tudi nekaj cvetja, — toda zdaj »so pa rožce minule...«

Tako konča njegovo pismo.

Kakor on nas, se bomo na dan premiere tudi mi spomnili osi-velega pisatelja Pecije in mu v duhu stisnili roko v zahvalo za vesele ure, ki nam jih je dal s svojo »Ploho«.

Sicer zapusti rajši to pot na katero si morda lahkomišselno krenil; lahkomišselno že z ozirom na sebe samega, to se pravi — na ves smisel tvojega nadaljnega življenja, a vsega obsojanja vredno lahkomišselno glede na **kulturni greh**, ki ga boš storil, ko se boš uvrstil med one, ki naj bi dvigali našo celotno gledališko kulturo vedno više, ne pa da bi jo s svojo umetnostno nebogljjenostjo zadrževali v njenem poletu kot — okorna zavora.

Moralna odgovornost odrskih tvorcev je težka in velika. In nikdar ji ne boš zadostil v polni meri, če si se odločil delati na tem kulturnem polju zgolj zato, ker te ta poklic samo **mika**, bodisi zaradi družbenega ugleda, bodisi zaradi — **slave!**

Zavedati se je treba, da je med vsemi umetnostnimi panogami gledališka najbolj živa, ker je po vplivu svojih umetnin najneposrednejša, segajoča naravnost in globoko v srce in duhovnost občinstva.

Če se ozremo na druge umetniške panoge: na pesnikovanje, komponiranje, slikanje in kiparjenje ter primerjamo z njimi odrsko ustvarjanje, vidimo, da sta pesnik in beseda, komponist in nota, slikar in barva, kipar in gmota dve telesno **ločeni** stvari, ki stojita druga izven druge, da se sicer ob ustvarjanju umetnine približujeta, se tvorno dotikata in tudi duhovno vežeta, a se, ko je umetnina gotova, spet ločita.

Igralcu pa je njegov material, s katerim ustvarja, **on sam**: ves, z vso svojo tvarno, čutno, čustveno in duhovno bitnostjo; torej ves njegov biološki organizem, kakor tudi tega organizma fizične in abstraktne funkcije in vidne in slišne dokumentacije, ki so posledica fizičnih in psihičnih, oziroma psihofizičnih procesov njegove bitnosti. Skratka: v drugih umetnostnih panogah je ob zaključku umetnostnega ustvarjanja umetnina kakor žlahten sad, ki se **loči** od drevesa, ki ga je rodilo — igralčeva umetnina pa je kakor **drevo samo**, ki se preoblikuje od vloge do vloge v najrazličnejše umetnostne like. Če pa ne govorimo v prispodobni, moramo reči, da stoji pri drugih umetnikih umetnina tako s svojo obliko in vsebino, kakor tudi s svojim vplivom na dojemalca umetnine izven njenega ustvarjalca, pri igralcu pa sta oblika in vsebina njegove umetnine združena v njem samem, to je — v živem umetniškem liku, ki ga **odrski umetnik na odru ob vsaki ponovitvi predstave z vso svojo tvarno in duhovno bitnostjo pred občinstvom vedno znova ustvarja**.

In tako je tudi potek ustvarjanja posamezne umetnine pri drugih umetnikih — izvamemo samo umetniške izvajalce glasbenih umetnin

in umetniške plesalce — **enkrat**, med tem ko ustvarja igralec ob vsaki ponovitvi dela, v katerem nastopa, **vsakokrat znova***

Vsak umetnik mora seveda svoj material dobro poznati ter ga tudi strokovno obvladati, da se ga lahko s pridom poslužuje. Poznati mora dobro njegovo sestavo in fizično zmogljivost, da mu more vdihniti svojega duha.

Ze zgolj tvoren učinek gmote je za bistvo umetnine važen; ne toliko z ozirom na objekt, kakor na umetniško-etični namen, ki lebdi ustvarjalcu v mislih ter dobiva svoj izraz in se izkristalizira polagoma v njegovi domišljiji; to se pravi: glede na **duhovno** vsebino umetnine.

Saj je jasno, da umetnik — tudi odrski — ni zgolj posnemalec narave, ki bi skušal zgolj vnanjo podobo narave točno poustvarjati; temveč mu je narava v svojem najširšem smislu le **vir**, iz katerega črpa one oblike, ki so v svojem bistvu za njegovo umetnino važne in nujne, ki pa zadobe ob umetnikovem oblikovanju podobo, ki je sicer naravnj adekvatna, a je toliko žlahtnejša, v kolikor jo očisti vseh tistih za objekt nebitvenih prituklin, ki bi duhovno vsebino umetnine zameglile, ker bi obračale razumsko, optično in akustično pozornost dojemalca umetnine od najpoglavitejšega v njej, to je — do duhovne vsebine, pri dramskem delu torej od ideje, ki ji je hotel dati pesnik v delu živega izraza — pri režiserju in igralcu pa od tistih notranjih poudarkov celotne predstave in posameznih človeških podob, ki so živi nosilci ideje.

Da bomo mogli ugotoviti svojstvo igralčevega materiala, ga bo treba analitično obravnavati, preden si ga ogledamo v njegovi sintezi.

Igralec daje svojim podobam izraza tako v čutno kakor čustveno in duhovno zaznamljivi obliki.

Čutno ga dojema občinstvo optično in akustično, z vidom menjajoči se obrazni in telesni izraz, s sluhom pa zvok njegovih besed in njegovih vzklikov, smeha in jeze. Čustveno ga sprejema s svojim srcem (če se zadovoljimo s to neznanstveno razlago), duhovno pa z umom.

A ti elementi igralčevega ustvarjanja so v medsebojni vzročni in obenem oplajajoči se zvezi tako, da je celotna umetnina igralčeve igre skupen izraz večih činiteljev, tako čutne kakor duhovne, to se pravi — fizične in abstraktne narave.

Takoj v začetku odstavka naj poudarim, da beseda kot zaznamljivo zvenenje, ki ga tvorijo skupine različnih slišnih glasnikov ter stavek in odstavek kot zaključena vrsta besed, oziroma stavkov, zgolj po sebi še niso del igralčeve umetnosti, temveč so samo **posoda** za

* Tu seveda ne govorim o onih tudi na odru se kazajočih — **ko-mediantih**, ki stoje sicer zaradi svoje **virtuoznosti** žal premnogokrat v središču odrskega dogajanja, a so v **umetniškem** dogajanju na odru, vedno le brezdušni obrobnj spremljevalci ostalih živih človeških podob v predstavi.

čustva in misli ter iz teh izvirajoče kakovosti posameznega lika in celotne žive predstave.

Ko začnemo s preiskavanjem in ugotovitvijo, kakšne fizične kakovosti naj bo beseda, se zavedajmo, da umetnikova ustvaritev, pa naj bo čustveno še tako vplivna in smiselno še tako globoka, še ni umetnina, če ne izžareva one obstreti, ki jo imenujemo — **lepota!**

Ne gre samo za tisto lepoto govora, ki se naslanja na lepo izreko glede na čisto plastičnost in čisti ter fonetično pravilni zvok posameznega glasnika. Potrebno je zelo paziti tudi nato, kako se glasniki v izreki med seboj vežejo, kako prehajajo drug v drugega, kako se zlivajo v zloge in besede ter kako se vežejo besede v stavke.

To so stvari, ki bi se jim moral igralec še posebej priučiti, ker so čisto naravna in zato nujna posledica fizioloških zakonov. A igralec, ki je čuvar pravilne in s tem lepe izreke našega jezika, se mora teh zakonov tudi **zavedati**, da se mu posamezni glasniki in s tem besede ne izmalčijo v nelepe spake, kakor jih slišimo v narečjih.

Če ne upoštevamo teh tehniških pravil, ne bomo dovolj razumljivi ter bomo tako oškodovali občinstvo za marsikatero na odru izgovorjeno in morda za potek drame tehtno misel; a če bomo površni v fonetično pravilni izreki, bomo škodili pestri barvitosti živega jezika na odru, ter ga tako oškodovali na njegovi **lepoti!**

Fedor Gradišnik:

Zgodovina celjskega gledališkega življenja

(Nadaljevanje)

Drugi zvezek zbirke »Slovenske pesmi« je izšel leta 1864. prav tako v založbi knjigotrčca J. Tarmana v Celju in je posvečen »častljivemu gospodu Davorinu Terstenjaku.«

Čitalniški pevovodja Gregor Tribnik je izdal leta 1864. zbirko dvajsetih moških zborov pod naslovom:

»Slovenske pesmi« za četvere moške glase. Zbral, nekaj lastnih pridjal in izdal Gregor Tribnik, posestnik glasbine učilnice v Celji. Tiskom jermenskega monastirja v Beču 1864. Cena 50 kr.

12. julija 1863. je priredila čitalnica besedo v spomin apostolov Cirila in Metoda, o kateri poročajo »Novice« v navdušenih besedah. Slavnostni govor je imel Davorin Terstenjak, navzočih je bilo zlasti mnogo gostov iz Žalca, Sv. Jurja in Laškega, iz Slovenske Bistrice pa dr. Jože Vošnjak. V farni cerkvi so »pevci naše čitavnice z mnogimi drugimi rodoljubi prvič slovensko mašo prepevali, ktero je naš pridni in za slovensko petje že mnogo zasluženi g. Tribnik navlašč za to slovesnost zložil bñl. tako lepo in izvrstno, da so vsi, Slovenci in Nemci, ki so jo slišali, njemu kakor pevcem glasno in zaslužen pohvalo dajali.«

Ta Tribnikova »Slovenska maša« je izšla v tisku l. 1864. in so vse te muzikalne publikacije celjskih čitalničarjev danes velika bibliografska redkost.

Tudi na literarnem polju je čitalniška doba razgibala celjsko okolico. Večkrat imenovani ljudski pesnik Anton Grabič je pričel priobčevati svoje pesmi v »Novicah«, njegov stanovski tovariš **Josip Iskrač**, mlinar v Češnjah pri Frankolovem pa je izdal v zbirki »Iz domačih in tujih logov« Antona Janežiča v Celovcu l. 1863. pod psevdonimom J. Frankolski epsko pesnitev v 15 spevih »Veronika Deseniška«.

Leta 1864. je dr. Benjamin Ipavec napisal prvo slovensko opereto »**Tičnik**, ki jo je izročil v uprizoritev ljubljanskemu čitalniškemu odru.

Kakor je bilo živahno delovanje celjske čitalnice na kulturnem polju, tako tudi politično niso držali rok križem. Zlasti dr. Kočevar in Davorin Terstenjak sta uporabila vsako priliko posebno ob društvenih izletih in besedah v celjski okolici, da sta dramila ljudstvo k ljubezni do slovenstva in k borbi za narodne pravice. Leta 1862. je umrl častni član celjske čitalnice knezoškof Anton Martin Slomšek. Na njegovo mesto je bil imenovan dr. Josip Stepišnik, brat celjskega župana. Čitalničarji so upali, da bo vreden naslednik velikega Slomška in in pravičen našim narodnim zahtevam. Da so bil v svojih nadah prevarani, nam priča dopis »Iz slovenskega Stajerja« v »Novicah«, dne 11. III. 1863. števil. 10: »Novi naš knezoškof opominjajo prav lepo v svojem prvem pastirskem listu nemško in slovensko stran doljnega Stajerja k vzajemni spravi, k miru in ljubezni med seboj. Razmere med tema dvema strankama pa žalibog niso še povsem take, da bi te lepe besede kar meso postale. Naj je le pravica na vsaki strani, pa bo vse dobro! Dobili pa smo gori omenjeni pastirski list v nemškem in slovenskem jeziku. Oba sta si z ozirom na jezični lišp močno različna. **V nemškem jeziku se kažejo knezoškof, rekel bi, v svojem škofovskem ornatu, v slovenskem pa v navadni vsakdanji obleki, (Podčrtal F. G.)** Ker pa s tem viši pastir nekako nižjo stopnjo omike svojih slovenskih ovčic priznavajo, se je nadjati, da bodo tudi dosledno ravnali, in posebno za omilko brez svoje krivde zaostalega slovenskega naroda skrbeli v duhu rajnega Slomškega, ki so se vsi darovali za blagor njegov.«

Boj za enakopravnost slovenskega jezika v šoli, v cerkvi, v uradih — to je bila kardinalna točka vsega političnega delovanja takratnih voditeljev. V naših krajih, v Celju in v Savinjski dolini je bil ta boj še posebno težak zato, ker naš meščan, kmet in delavec še ni bil toliko zaveden, da bi znal pravilno ceniti in spoštovati svoj materni jezik in je bil v čutu manjvrednosti sredi nemških priseljencev, ki so imeli v rokah vso gospodarsko in politično moč, do slovenskega jezika mlačeni in brezbrizni. Tem bolj moramo ceniti napore čitalničarjev, ki so s svojimi besedami dramili nezavedno ljudstvo iz mlačnosti in narodne brezbriznosti k spoštovanju slovensčine in k borbi za priznanje njené enakopravnosti z nemškim jezikom.

Ob prvi obletnici čitalnice, dne 16. februarja 1863., ko je bilo na slavnostni besedi zlasti »lepega spola toliko, da še pri nobenih naših

besed ne toliko, je govoril župnik Davorin Terstenjak o osodi jezikov in djal, da noben narod izprva ni svojega jezika prav cenil, in pravice, ki mu gre, skazoval. Tako so Rimljani rajše grški jezik, Nemci dolgo časa francoski govorili, in še le čez leta in leta so svoj lastni materni jezik izza peči poklicali in ga za mizo posadili, in taka je bila tudi z našim domačim jezikom...»

S takimi in podobnimi govori so voditelji ob vsaki priliki skušali ljudstvu dopovedati, da je slovenski jezik prav toliko vreden kot nemški in da je naša prva dolžnost, da ga ljubimo in spoštujemo, a ga obenem tudi negujemo in izpopolnjujemo.

Ker so prireditve čitalnice pritegovale od besede do besede večji krog obiskovalcev, so postali prostori pri »Zamorcu« pretesni in začeli so iskati nove društvene prostore. Tako se je čitalnica l. 1863. preselila v Tapajnerjevo hišo nasproti kolodvora (danes OF dom), kjer je imela mnogo večje prostore za svoje prireditve. Do uprizoritve kakšne gledališke igre pa kljub temu še vedno ni prišlo; da pa je o tem bilo govora med čitalničarji in da so si želeli tudi te pagnoge društvenega udejstvovanja, nam priča besedilo o »besedi«, ki je bila 10. junija 1864. («Novice» 20. junija 1864. šte. 29): »Da bi le skoraj spet kake »besede« v čitavnici celjski doživeli! Pa saj ne dvomimo nad tem, ker smo še celo in sicer radostni slišali, da ravnateljstvo namerava k drugim že pri nas navadnim veselicam še vprihodnje male gledališčne igre pridružiti. Bog daj srečo! To bo novo netilo iskrenega in živahnega kretanja čitavnice naše!« (Podčrtal F. G. Toda kljub temu gledaliških iger še ni bilo!

Dne 18. decembra 1864. je bil občni zbor čitalnice. V sejnem zapisniku je ta občni zbor le kratko zabeležen. O kakšnih posebnih sklepih ali da bi se bila ob tej priliki vršila kakšna gledališka predstava, ni v zapisniku niti besede. Pač pa so priobčile »Novice« dne 28. XII. 1864. šte. 52. poročilo o občnem zboru, iz katerega zvmemo, da je bila po občnem zboru prva gledališka predstava celjske čitalnice. Poročilo pravi: Z 18. dnevom t. m. (18 XII. 1864.) se je začela za čitavnico celjsko nova doba: že toliko zaželjene gledališčne igre so tudi vendar enkrat v naši čitavnici se prikazale in vesel začetek je storil se z veselo igro »Domači prepir«. Pa o tem več prihodnjikrat.«

(Nadaljevanje sledi)

Direktor Tovarne perila tov. Zoran Vudler je Mestnemu gledališču nakazal 5000 dinarjev kot prispevek iz čistega dobička Revije oblačil 1951. Ko se darovalcu iskreno zahvaljujemo, ga hkrati stavljamo za vzgled drugim organizatorjem družabnih prireditev.

V SEZONI 1950 — 1951 SO NA NAŠEM ODRU NASTOPILO:

1. **Božič Nada:** Romihova (Operacija), Gospa Dupuy (Siromakovo jagnje), Kuščarica (Rokovnjači).
2. **Božič Peter:** Kostja (Operacija), Stric Matic (Rdeča kapica), De-champs (Siromakovo jagnje).
3. **Božič Silvan:** Medved (Rdeča kapica), III. vojak (Siromakovo jagnje).
4. **Burdych Evgen:** Gavrič (Rokovnjači).
5. **Cesar Franjo:** I. hlapec (Utopljenca), I. vojak (Operacija).
6. **Červinka Zora:** Kanizija (Operacija), Jera (Rdeča kapica), Gospa Poljakova (Rokovnjači).
7. **Domjan Franc:** Franc (Utopljenca), Kuščar (Rokovnjači).
8. **Drozg Janez:** Gašper (Pastirček Peter in kralj Brilljantin), Volk (Rdeča kapica), Sluga pri Fouchéju (Siromakovo jagnje), Obloški Tonček (Rokovnjači).
9. **Fazarine Dragica:** Katrica (Utopljenca).
10. **Filipič Tone:** Vlagar (Rokovnjači).
11. **Frece Marica:** Vodetova (Utopljenca), Pogačarica (Rokovnjači).
12. **Furman Milan:** Klavora (Operacija), Prolog (Rdeča kapica), Ber-thier (Siromakovo jagnje), Vernazz in Birič (Rokovnjači).
13. **Gobec Olga:** I. vila (Rdeča kapica).
14. **Golob Ana:** Nanča (Pastirček Peter in kralj Brilljantin), Strina Mina (Rdeča kapica), Kregarica (Rokovnjači).
15. **Golob Janez:** Cipcop (Pastirček Peter in kralj Brilljantin), II. škrat (Rdeča kapica).
16. **Golob Karl:** Orožnik (Siromakovo Jagnje), Kregar (Rokovnjači).
17. **Golob Lojze:** Cipcop (Pastirček Peter in kralj Brilljantin), I. škrat (Rdeča kapica).
18. **Gombač Branko:** Štifler (Utopljenca), Lajtnant Fourès (Siromakovo jagnje), Ferdinand (Rokovnjači).
19. **Goršič Marija:** Serafina (Operacija), Dobra vila (Rdeča kapica), Bel-lillota (Siromakovo jagnje), Režika (Rokovnjači).
20. **Gradišnik Fedor:** Buča (Utopljenca), Descazes (Siromakovo jagnje).
21. **Grein Silvin:** I. vratar (Rdeča kapica).
22. **Grobelnik Gustav:** Štefan Pečenka (Utopljenca), Lovec (Rdeča ka-pica), Fouché (Siromakovo jagnje), Štefan Poljak (Rokovnjači).
23. **Jeram Ivan:** II. hlapec (Utopljenca), Strežnik (Operacija).
24. **Kerin Desa:** Nanča (Pastirček Peter in kralj Brilljantin).
25. **Klobučar Franc:** III. hlapec (Utopljenca), II. vojak (Operacija).
26. **Kotnik Bogo:** IV. vojak (Siromakovo jagnje), Peter Toča (Rokov-njači).
27. **Kozoderc Erika:** Nona (Rokovnjači).
28. **Koželj Breda:** II. vila (Rdeča kapica).
29. **Maček Jožko:** Brilljantin (Pastirček Peter in kralj Brilljantin).
30. **Mirnik Franc:** Ratek (Operacija), Dupuy (Siromakovo jagnje), Dr. Burger (Rokovnjači).

31. **Peer Volodja:** Pastirček Peter (Pastirček Peter in kralj Briljantin), Lisjak (Rdeča kapica), Koféndež (Rokovnjači).
32. **Petretič Gidica:** Lizika (Pastirček Peter in kralj Briljantin), Majda (Rdeča kapica).
33. **Podbrežnik Minka:** Micika (Utopljenca).
34. **Sadar Angela:** Hudamora (Pastirček Peter in kralj Briljantin), Babica (Rdeča kapica).
35. **Sedej Avgust:** Mrvar (Pastirček Peter in kralj Briljantin) Jaka Smola (Utopljenca), I. vojak (Siromakovo jagnje), Bojec (Rokovnjači).
36. **Smrečnik Rado:** Boter Botež (Rdeča kapica), II. vojak (Siromakovo jagnje), Rak (Rokovnjači).
38. **Tonjuti Franjo:** Robič (Utopljenca), II. pisar (Siromakovo jagnje).
39. **Uršič Tone:** Senica (Utopljenca), I. pisar (Siromakovo jagnje), Poglačar (Rokovnjači).
40. **Vernik Cvetko:** Anton (Utopljenca), Tomaž Velikonja (Rokovnjači).
41. **Vrabl Tone:** Notar (Utopljenca), Sluga pri Belliotti (Siromakovo jagnje), Rak (Rokovnjači).
42. **Vrečko Bogdana:** Permetova (Operacija), Majda (Rdeča kapica), Polonica (Rokovnjači).
43. **Zadavec Sonja:** Zaba (Rdeča kapica).
44. **Zorko Tone:** Boter Bodež (Rdeča kapica), Mulej (Rokovnjači).
45. **Znuderl Rasti:** II. vratar (Rdeča kapica).

H GRADNJI

novega gledališkega poslopja

»No zdaj pa bo...«, tako približno in z očitnim zadovoljstvom ugotavljajo vsi, ki z živim zanimanjem spremljajo delo na obnovi našega gledališkega poslopja, — vsi, ki jim je naše gledališče pri srcu in, ki iskreno žele, da bi Celje čimprej dobilo dostojen hram kulture, žarišče čiste umetnosti in slovenske besede.

Odkar je iznad sivih betonskih temeljev prizidka na Šlandrovem trgu začela rasti rdeča stena zidne opeke, ko se je začelo dvigati nadstropje na nadstropje, je postala stvar resda otipljivejša: zamisel postaja stvarnost in tako so neverni Tomaži ostali na cedilu.

Ljudi, ki so bolj »od daleč« sodelovali pri obnovitvenih delih na gledališču, je bilo mnogo in če jih poslušáš in odgovarjaš na radovedna vprašanja ugotoviš razveseljivo dejstvo, da se Celjani vseh plasti res živo zanimajo za naš bodoči teater, da postaja ta teater obča last, nekaj, na kar Celjani težko čakajo — in roko na srce, — za kar so tudi že nekaj žrtvovali. Saj se mnogi izmed radovednih obiskovalcev z že kar malce hudobnim samozadovoljstvom potrkaajo na prsi: »O, saj smo tudi mi že nekaj prispevali, saj plačujemo«

itd. Pri tem seveda nikoli ne pozabijo pripomniti, da bi bilo docela pravilno, da se jim z ozirom na doprinešene »žrtve« zajamči enoletno obiskovanje predstav v sedežih »bolj spredaj« gratis in franco. Nekateri pa žele v ta namen skromen sedež v »loži« kar za par obdobji vnaprej. — Sugestija gledališki upravi, kako si lahko zagotovi polno hišo...!

Pri vsem tem pa se človeku nehote vsiljuje primer, ko je po požaru Narodnega divadla v Pragi praško ljudstvo z lastnimi sredstvi, brez podpore takratne Avstro-Ogrske monarhije zgradilo nov, impozantnejši Taličin hram. Na kaj so bili in so še ponosni Pražani? Vprašajte jih — pa Vam povedo, da so ponosni na **svoj divadlo**; prav nič pa ne povedo o svojih »žrtvah«, ker vsega, kar so storili niso tehtali, ampak so delali po načelu — naj ne ve levica...

Sicer pa tudi takih pri nas ni malo. Vrsta onih, ki so doslej že prispevali lepe vsote počasi, a vztrajno raste. Sicer to niso bili posamezniki, pač pa kolektivi, a v njih so odločali nesebični ljudje, ki bodo na svojo odločitev lahko vedno ponosni. Ti kolektivi so: Sind. podr. MLO, ki je dala 3500 din, Sind. podr. OLO 10.000 din, Planinsko društvo 1000 din, Potrošniška zadruga 100.000 din, Tovarna perila 10.000 din, Inštalacije MLO 20.000 din ter Topilnica in valjarna cinka 50.000 din, skupno torej 194.500 din. To so vsekakor posnemanja vredni primeri, katerih želimo še več. Pri tem naj še omenimo, da sodelovanje podjetij našega področja ni tako zgledno, kot bi upravičeno smeli pričakovati z ozirom na okoliščine v katerih MLO obnavlja gledališko poslojpe. Tu mislimo predvsem na časovno omejeno dodeljevanje manjših kontingentov delovne sile. Ob tem vprašanju namreč tempo obnove največ trpi. Prav posebno pa moramo poudariti široko razumevanje direktorja Tovarne emajlirane posode tov. Peperka in njegovega sodelavca tov. ing. Pompeta, nadalje vodstvo Spl. gradb. podjetja »Beton« in Cinkarne. Toda to so samo tri izmed mnogih...!

Ne bi bilo odveč opomniti tudi sindikalne podružnice, da s prostovoljnim delom češče kot doslej priskočijo na pomoč. Dela ne manjka in, če hočemo, da bo gledališče v prihodnjem letu izročeno svojemu namenu, bo treba še trdo prijeti za delo.

Ob koncu nekoliko statistike:

Opravljenih je bilo doslej približno 60.000 delovnih ur. Vgrajenega je bilo 450 m³ betona, izkopane 370 m³ zemlje, vzdano 45.000 komadov opeke. Za dela v mavcu je bilo doslej porabljenega 30.000 kg mavca, nekaj nad 4000 kg betonskega železa. V celoti je bilo doslej porabljenega 70.000 kg cementa. Te številke naj dokažejo, da je bilo doslej opravljeno precejšnje delo in, da nimajo prav oni, ki nergajo in »zaskrbljeno« majejo z glavo, češ »saj nikamor ne gre«, pri vsem tem pa nočejo prijeti za lopato ali kramp.

Vsem pesimistom v brk pa povemo: »Zdaj pa zares bo!«

Tone Uršič

Pregled naših prireditev v sezoni 1950 — 1951.

Zap. št.	Delo	Avtor Prevajalec	Režija Scena Kostumi	Dirigent Koreograf	Število			Opomba
					predstav		obisko valcev	
					doma	drugod		
1.	Koncert komornega moškega zbora			Egon Kumej	2		594	
2.	Pastirček Peter in kralj Brilljantin	Oskar Wüchner Janez Cesar	Branko Gombač Marjan Pliberšek	Sonja Gorjanc	13	4	7927	Verzi: Fran Roš Spremnna glasba: Ciril Rakusa
3.	Utopljenca	I. N. Nestroy Pavel Golla	Tone Zorko Miloš Hohnjec		5	2	2582	Prva predstava poklicnega ansambla 17. marca 1951
4.	Operacija	Mira Pucova	Tone Zorko Vlado Rijavec		5	3	1977	
5.	Rdeča kapica	Daniilo Gorinšek	Branko Gombač Marjan Pliberšek Sonja Dekleva	Sonja Gorjanc	13		6486	
6.	Siromakovo jagnje	Stefan Zweig Frid. Juvancič	Tone Zorko Vlado Rijavec		4		904	
7.	Rokovnjači	Jos. Jurčič — — Janko Kersnik — F. Gradšnik	Fedor Gradšnik Marjan Pliberšek Sonja Dekleva	Av gust Cerer	4		1560	Glasba: Viktor Parma Glasbena priredba Ciril Rakusa
				Skupaj	46	9	22.030	

»ZLATARNA« Celje-Gaberje — tel. 152. — Srebrn in zlat nakit, prstani, srebrno jedilno orodje

»INSTALACIJE« Celje, Vodnikova ul., tel. 56
Toplovodne in sanitarne naprave, ključavničarstvo, strojno ključavničarstvo, strojna precizna mehanika

»TOVARNA TEHTNIC IN SIT« Celje, Mariborska 2. — Industrijsko izdelovanje tehtnic, pločevinastih in žičnih sit

»CEMENTNINE«, Celje, Cankarjeva ul., tel. 257
Kamnoseški, cementni in pečarski izdelki

»TOVARNA POHISTVA« — Celje, Razlagova ul., tel. 161. — Sobno in stavbno pohištvo, tapetniški izdelki

»LESNO PREDELOVALNO PODJETJE« Celje, Mariborska c., tel. 386. — Sodarski, strugarski, kolarski in žagarski izdelki, smuči in tesarstvo

»TOVARNA PERILA« Celje, Zavodna, tel. 310 in 328. — Konfekcija vseh vrst perila in oblek

»TEKSTILNA TOVARNA« Celje, Sp. Hudinja, tel. 181. — Tkalnica bombaža, okrasnih trakov in vrvic

»OBLAČILA« Celje, Cankarjeva ul., tel. 258.
Šivalnica perila, izdelovalnica prešitih odev, čevljarstvo, pletilstvo, moško in žensko krojaštvo

»AGENTURA LOKALNIH PROIZVODOV« Celje, Ljubljanska c., tel. 127. — Nabava surovin, prodaja lokalnih proizvodov, prirejanje gospodarskih razstav, izvozni in uvozni posli

SVET ZA LOKALNO INDUSTRIJO

MLO CELJE

Gledališki list izdaja Mestno gledališče v Celju. Odgovorni urednik:
Gustav Grobelnik — Tisk Celjske tiskarne v Celju.